

Millionvase, der nær gik i stykker

En 600 år gammel kinesisk mingvase i dansk eje blev lidt tilfældigt sat på auktion, hvor den endte med et rekordstort hammerslag på 12 millioner kroner. At prisen kunne blive så høj, skyldes en vifte af faktorer – et unikt produkt, en god historie, stor efterspørgsel og lille udbud. Men den var nær slået i stykker.

MIKKEL BÆKGAARD

Engtlig stod den bare der og samlede støv lidt tilfældigt på førstesalen i en villa på Frederiksberg. Ingen i familien skænkede den rigtig en tanke, heller ikke, da ejeren af huset var død, og datteren kom for at gøre boet op. Det var bare en gammel vase, som afdødes mand havde haft med hjem fra Kina, da han var udstationeret der for det hedengangne ØK, Det Østasiatiske Kompagni.

Ingen havde nogen som helst idé om, at det lille stykke kinesiske porcelæn var en værdifuld 600 år gammel mingvase, der skulle ende med at indbringe et svimlende beløb på Bruun Rasmussens kunstauktion.

»Faktisk var jeg ikke specielt glad for den vase. Den har stået i mine forældres hjem, kan jeg huske fra min barndom, men ingen tænkte videre over den. Den har egentlig ikke rigtig passeret ind. Faktisk har jeg tabt den på gulvet flere gange, kan jeg huske«, fortæller datteren af den tidligere udsendte ØK-ansatte – datteren har ønsket at være anonym, da hun bor i en lille by og ikke ønsker at skilte alt for meget med sin nyvundne rigdom.

Og rigdom blev det til, for vassen blev solgt for intet mindre end 12 millioner kroner, da den kom på auktion. Og det er rekord hos auktionshuset Bruun Rasmussen, der blandt andet har specialiseret sig i at sælge asiatiske kunstgenstande.

»Vi havde slet ikke forventet, at denne vase ville indbringe så stort et beløb. En

tilsvarende vase var godt nok blevet solgt for ca. 6 millioner kroner hos Christie's i London, men vi regnede ikke med mere end maksimalt et par millioner for den. Og vurderingen var sat meget konservativt til 300.000-600.000«, fortæller Ralph Lexner, der er leder af afdelingen for ældre kunsthåndværk og orientalsk kunst hos Bruun Rasmussen.

Historien er vigtig

At en på overfladen og for mange uanseelig vase kan ende med at blive en flercifret milliongenstand, skyldes en hel række faktorer, forklarer Ralph Lexner:

»Markedet og efterspørgslen for antikviteter ændrer sig hele tiden. Derfor siger man også, at en vurdering kun holder tre måneder, derefter kan det se

helt anderledes ud. I det her tilfælde tror jeg, at den høje pris blandt andet skyldes, at vassen har en god historie – såkaldt proveniens – og at der selvfølgelig kun findes ganske få originale kinesiske vaser fra det 15. århundrede. Dertil kommer, at der er stor efterspørgsel hos kineserne efter originale kunstgenstande – og naturligvis også, at der i Kina er nok af milliardærer og rigmænd, der har penge til at købe denne slags genstande«.

Den såkaldte proveniens er en af de centrale faktorer for, om en genstand kan indhente en høj pris på auktion, forklarer Ralph Lexner. Historien – hvem den har tilhørt, hvor den er blevet til osv. – spiller en stor rolle.

»Har en genstand tilhørt f.eks. H.C. Andersen eller Christian IV, har den en god proveniens. Men også i mindre målestok er det vigtigt. At den her vase har tilhørt en mand, der har været udsendt fra ØK, og at han har skrevet en bog om sit liv, har stor betydning i kinesernes øjne. Her har danskerne en positiv plads, hvor firmaer som ØK og Nordiske Kabel- og Traadfabriker har givet os et godt omdømme derude. Mange udsendte derfra tog effekter med hjem, og dem er der generelt blevet passet godt på. Så ved kineserne, at det har været effekter af høj kvalitet, og det giver en god proveniens«, forklarer Ralph Lexner.

Rygterne begyndte at svirre

Selv var Ralph Lexner den første, der fattede interesse for den rekorddyre mingvase – også selv om han i første omgang ingen anelse havde om, hvilken skat han havde fat i.

»Jeg var blevet kaldt ud til huset på Frederiksberg for at se, om der var nogle genstande fra dødsboet, det kunne være interessant at sælge på auktion – og som ikke havde nogen affektionsværdi for datteren. Så jeg gik rundt og kiggede i huset og fandt lidt forskelligt. Jeg spurgte også, om jeg lige måtte kigge ovenpå, og heroppe stod der et gammelt kinesisk skab med nogle kinesiske ting. Så satte jeg alle de interessante genstande op på et bord og kiggede nærmere på dem«, fortæller vurderingseksperter.

Blandt genstandene på bordet var en vase, der fangede hans blik.

»Det var en rigtig fin vase, tænkte jeg, men tog ikke mere notits af det. Det var først, da jeg kom tilbage til kontoret, at jeg begyndte at ærgre mig over, at vi ikke havde taget den med straks. Og da jeg begyndte at fortælle mine kolleger om den, og vi siden fik den ind i huset, begyndte det at gå op for os, at her var noget ganske særligt«, siger Ralph Lexner.

Nærmere undersøgelser afslørede, at det var en autentisk mingvase fra 1400-tallet. Glasuren var rigtig, den var bygget rigtigt op. Og så begyndte rygterne at gå i antikvitetsmiljøet.

»Vi tænkte, at vi da nok kunne få en god pris for den her. Faktisk var vores bud, at det her nok ville blive det dyreste porcelæn, vi nogensinde havde solgt. Så vi gav det en prominent plads i kataloget, sendte mail ud til diverse interessenter, og pludselig fik vi mange henvendelser. Især vidste vi, at vi havde fat i noget exceptionelt, da en sekretær for en af verdens førende antiksamlere spurgte, om han måtte flyve ind fra London og besigtige vassen«, fortæller Ralph Lexner.

Den voldsomme interesse for mingvassen fik Bruun Rasmussen til at hæve det depositum, som man skal betale for at få lov til at byde på vassen. Det sorterer de mest seriøse handlende fra og er med til at sikre, at sælgeren og auktionshuset i sidste ende får deres penge.

»Man oplever faktisk oftere end forventet, at kunstgenstande bliver solgt på auktion, men at køber aldrig betaler pengene. Det kan være, fordi det er mellemhandlere, der byder på auktionen, i håb om at de kan finde en køber senere – og lykkes det ikke, betaler de aldrig for varen, der derfor må blive sat på auktion igen. Og for at sikre os mod dette skulle man indbetale 250.000 kroner i depositum for at byde på vassen – mod normalt 50.000 kroner for de dyreste effekter«, forklarer Ralph Lexner.

Det er især et problem med kinesiske opkøbere, forklarer han, for antikmarkedet i Kina har været rødglødende de senere år – også selv om det er begyndt at aftage lidt.

Jeg var faktisk glad for, at jeg ikke vidste, hvad den var værd, da jeg væltede den på gulvet
Anonym vasearving

MINGVASEN

Vasen, som endte med et hammerslag på 12 millioner kroner, er en 29 cm høj ming-meiping-vase fra **Yongle-perioden**, ca. 1403-1423. Der er lavet af porcelæn og **dekoreret** i blå med fersken, granatæble, paradisæbler, litchi, mispel og kirsebær. Skuldrene er draperet med en bort i form af lotusblade. Foden er dekoreret med opretstående palmeblade. Den er taget med til Danmark af en tidligere, nu afdød, **medarbejder** fra Det Østasiatiske Kompagni, ØK. Hvor han har vassen fra, vides ikke.

»Omkring 2014 var vi nærmest inde i en boble, hvad angik kinesiske antikviteter. Dengang kunne man sælge skåret porcelæn og potteskår, for kineserne så det som en investering, der aldrig ville miste værdi. Siden er markedet dog afmattet en del – blandt andet fordi kineserne har slået hårdt ned på korrupsion, og kinesiske antikviteter har tidligere været yndet at give som 'gave' til embedsmænd og lignende«, siger Ralph Lexner.

Samtidig er der en stor efterspørgsel

UNDERTIPPET.

Arvingen af mingvasen regnede med at få cirka en halv million kroner, men ramte et rødglødende marked i Kina. Vasen ses her i naturlig størrelse.

Foto: Bruun Rasmussen

og mangel på gamle kinesiske kunstgenstande, for rigtig mange gik tabt under Kulturrevolutionen i 1960'erne. Derfor bliver priserne høje.

»Selv om efterspørgslen efter antikviteter fra Kina er faldet, er der stadig et glødende marked for de allerdyreste genstande«, siger han.

Sælger blev smådårlig

For datteren til den afdøde ØK-mand var det noget af en overraskelse, da farens vase blev solgt. Under selve aukti-

onen fulgte hun budene via sin telefon.

»Jeg blev faktisk lidt smådårlig. Jeg kunne ikke tro det. De havde ikke stillet mig mere end omkring en halv million i udsigt for den – hvilket jo i sig selv er ganske mange penge«, siger hun.

Men budene gik, og prisen gik op. Og da auktionen var overstået, kunne hun fortælle sin mand om salget.

»Da den var blevet solgt, spurgte min mand, om jeg fik det, jeg håbede på. »Ja«, sagde jeg – og lidt mere. »Hvor meget mere?«. »Sådan 11,5 millioner me-

BRUUN RASMUSSEN DE FEM STØRSTE HAMMERSLAG

1. 12 mio. kr. Sjælden ming-mieping-vase, solgt i 2016.
2. 6,9 mio. kr. Maleri af Edvard Munch, 'La Promenade des Anglais', solgt i 2006.
3. 6,4 mio. kr. Maleri af Asger Jorn, 'Tristesse blanche', solgt i 2006.
4. 4,3 mio. kr. Maleri af Wilhelm Hammershøi, 'Landskab fra Kongevejen ved Gentofte', solgt i 2016.
5. 2,1 mio. kr. Gobelin af Le Corbusier, 'Les dés sont jetés', solgt i 2016.

re«. Så blev der helt tavst i den anden ende«, griner hun.

Og selv om der nu er gået et par måneder siden auktionen, kan sælgeren stadig næsten ikke forstå det.

»Vi gik længe rundt og kunne ikke fatte det. Min far talte aldrig om denne vase som noget specielt, og jeg ved faktisk ikke, hvor han har den fra – kun, at han havde den med hjem, da han flyttede tilbage til Danmark efter sine udstationeringer i Kina og Indien. Han har sikkert fået den i gave, men jeg ved det ikke«, siger hun og glæder sig over, at hun faktisk ikke har vidst noget om vasens værdi.

»Tænk, hvis den så var blevet væk eller gået i stykker. Jeg var faktisk glad for, at jeg ikke vidste, hvad den var værd, da jeg væltede den på gulvet. Det er jo lidt som at gå rundt med en lottokupon, hvor du ved, der er gevinst på«, slutter hun.

spis&bo@pol.dk

Sælgeren af vasen har valgt at være anonym. Hendes identitet er redaktionen bekendt.